

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm III. Cùm nullus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

Cùm nullus.

PARAPHRASIS.

Cùm sacris canonibus prohibetur, ne quisquam Clericum ordinet absque licentia ordinarij Superioris sui, hoc nomine intelligi debet Episcopus eius diœcesis, ex qua oriundus est illè, qui ad ordines promoueri cupit, vel in qua beneficium obtinet, vel in qua domicilium habet.

SYMMARIVM }

1. Episcopus originis, domicilij vel beneficij iure communi Ordines conferre, & literas dimissorias dare potest.
2. Inferiores autem Prælati non nisi ex speciali indulto, vti & Officialis & Vicarius Generalis literas dimissorias dare possunt.
3. Nec Capitulum Sede vacante, exceptis quibusdam casibus.
4. Prælatis regulares possunt dare subditis suis regularibus (non secularibus) literas dimissorias, sed ad Episcopum eius diœcesis, in qua situm est Monasterium, cuius incola est Regularis ordinandus.
5. Pleriq, tamen Ordines exempti possunt dare suis subditis Regularibus dimissorias ad quemcunque Episcopum Catholicum, à quo etiam ij ordinari possunt.

NOTANDVM Vn. Triplex est Episcopus, qui ordines iure communi & ordinario conferre potest, & consequenter dimissorias literas dare: (Quod enim quis per se facere, id etiam alteri capaci committere potest, iuxta reg. 68. in 6.) Videl. Episcopus originis, Episcopus beneficij, Episcopus domicilij, vti fusè explicauì lib. 5. Th. mor. tr. 9. c. 9. assert. 4. Addit Barbosa p. 2. allegat. 7. n. 4. Si Episcopus ex priuilegio, vel præscripta consuetudine ordines qui-

busdam conferre possit, eum etiam literas dimissorias dare posse. Quomodo in Trident. Concil. sess. 23. c. 9. de reformat. concessum est, vt Episcopus Clericum familiarum, seu domesticum, alioquin non subditum, si triennio eum ipso commoratus sit, ordinare possit; modò ei statim beneficiù conferat. Vbi Cardinales declararunt, eadem ratione dimissorias literas ipsi dari posse. Porro quod hoc c. de ordinum collatione dicitur, etiam de prima tonsura intelligi debet, cùm & hæc ordinatio quædam sit, vt supra dixi c. 1. hoc lib. & tit.

§. Inferiores.

Inferiores Prælati, etiam Regulares, non possunt literas dimissorias ad alienum Episcopum dare, nisi id eis à Sede Apostolica specialiter indultum sit, quòd Clericos aut subditos suos, ad quem voluerint Episcopum, ordinandos mittere possint. Sed neque Officialis, seu Vicarius Generalis Episcopi literas dimissorias dare potest.

Id verò limitari debet I. Nisi Vicarius ab Episcopo speciale mandatum, vel licentiam dandi dimissorias acceperit, vti Gl. notauit ver. extendat. II. Nisi Episcopus in partes remotas abcesserit, vti in hoc c. dicitur. §. Episcopo. Monent tamè Iac. Sbroza de Vicario Episc. lib. 2. q. 41. n. 12. Piafeci in praxi Episcop. p. 1. c. 1. n. 10. non esse satis tutum, vt Vicarius absente Episcopo sine mandato speciali dimissorias concedat. Sed in hoc spectanda ex consuetudo diœcesis, & quæ sit censenda voluntas Episcopi absentis. Vide in declarat. prætermisissis super Trident. sess. 23. c. 11. de reformat.

His adde ex Trident. sess. 23. c. 10. de reformat. Quod neque exemptis Prælatis concessum est literas dimissorias subditis suis secularibus ad alterum Episcopum dare, cum eorum ordinatio spectare debeat ad Episcopum diœcesis, intra cuius fines exemptus Prælatus habitat. Præterea, licet olim Sede Cathedrali vacante Capitulum ordinandi licentiam, aut literas dimissorias concedere potuerit,

potuerit, vti hic apparet in cit. §. Episcopo, tamen ea facultas, exceptis quibusdam casibus, ablata est in Trident. sess. 7. c. 10. de reform. & dixi lib. 1. tr. 4. c. 7. n. 16. Quare hodie ordinatio, Sede vacante, fieri non potest intra annum, Quod tamen intelligi debet de ordinatione subiectorum: interim non prohibetur Capitulum in diocesi sua exteros ordinandi alicui Episcopo licentiam dare, vti docet Henricq. lib. 10. c. 22. Piafecijs p. 1. c. 1. n. 10.

§. Religiosi.

SI Monasterium situm in vna diocesi prioratum habeat in alia diocesi, eumque non exemptum ab Episcopo loci, tum qui in prioratu illo cum Superiorum facultate degunt, ordinari possunt ab Episcopo eiusdem loci seu diocesi, licet inde oriundi non sint.

Nunc verò habemus expressiorem de hac re Constitutionem Clementis VIII. apud Quarantā in sum. Bullarij, ver. ordo, Barbofam p. 2. alleg. 7. n. 18. & in declarat. Cardin. pratermissis, super sess. 23. Trident. c. 10. Quod Regulares Prælati literas dimissorias subditis suis iisdem regularibus (non autem secularibus sub pœna suspensionis ab officio & beneficio, cit. sess. 23. c. 10.) dare possint; sed ad Episcopum diocesenum, nempe eius diocesis, in qua situm est Monasterium, in quo à Superiore positus est Regularis ordinandus; ea tamen limitatione, vt si Episcopus ille absens sit, vel ordinationes non habiturus, tum Regularis ad quemcunque alium Episcopum mitti possit, à quo examinandus erit quoad doctrinam: dummodò ne quid in fraudem fiat, seu non de industria differatur concessio dimissoriarum ad proprium diocesenum (v. g. donec Sedes vacet, & nulla ibi ordinatio sit) vt ad alienum Episcopum literæ dirigi possint. Porrò si ob causam absentiae, vel non habitæ ordinationis, dimissoriæ ad alium dirigantur Episcopum, ea in literis exprimenda erit. Vide etiam Trident. ead. sess. 23. c. 12. de reform. Rodrig. tom. 1. q. 18. a. 6.

QVÆRES: Vtrum hæc intelligi etiam debeant de Prælati Regularibus exemptis ab Episcopo, quod Regulares suos mittere debeant ad Episcopum eius diocesis, in qua Monasterium eorum situm est. Videtur esse affirmandum; cum Clemens VIII. nihil distingat inter exemptos, & non exemptos. Ceterique tamen Ordines exempti priuilegium à Sede Apostolica acceperunt, quod à quocunque Episcopo Catholico cum Prælatorum suorum licentia seu literis dimissorijs ordinari possint, vt videre licet apud Rodrig. tom. 1. q. 18. a. 5. Mirandam in man. Prælatorum tom. 1. q. 39. a. 3. Compendium Societ. Iesv, ver. ordo. Neque talibus priuilegijs repugnat Concil. Trident. cit. sess. 23. c. 10. cum tantum prohibeat regularibus Prælati, etiam exemptis, ne secularibus subditis suis dimissorias ad alios Episcopos concedant. Cæterum, si Prælati exempti regularis, vel secularis, quasi Episcopalem in loco iurisdictionem obtineat, quod propter immemoriam consuetudinem dimissorias subditis suis secularibus dare possit, ex responsione Rotæ Rom. tradit Piafecijs p. 1. c. 1. n. 12.

CAPITVLVM VI.

Nullus.

PARAPHRASIS.

Hoc c. quatuor prohibentur: Primum. Ne quisquam Episcopus, alijsue infanti, id est, qui septem annos ætatis non impleuit, primam tonsuram conferat: Præterquam si Religionem ingrediatur, videl. à parentibus, vel tutoribus oblatas, vt olim moris erat. Quod annotauit hic Ancharanus.

Secundum. Ne prima tonsura conferatur homini illiterato, id est, qui literas latinas omnino nescit, vt idem Ancharanus annotauit. Vide Trident. sess. 23. c. 4. de reform.

Tertium. Ne quisquam tonsuram primam conferat homini diocesis alienæ, absque